

**UCHWAŁA NR 152/XXIII/2016
RADY MIEJSKIEJ W BLACHOWNI**

z dnia 27 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Blachownia na lata 2016 - 2018

Na podstawie art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2016 poz. 575) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 poz. 446)

**Rada Miejska w Blachowni
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Blachownia na lata 2016 -2018 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Blachowni.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Blachowni

Edyta Mandryk

GMINNY PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2016-2018

Blachownia 2016

Gminny Program Wspierania Rodziny na Terenie Gminy Blachownia na lata 2016-2018

I. WPROWADZENIE.

Rodzina to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna na której opiera się całe społeczeństwo. Określając związki ludzkie słowem rodzina mamy na myśli zależności między jej członkami – rodzicami i dziećmi. Otóż dzieci są podstawowym fundamentem istnienia życia ludzkiego. Każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie, będącej pierwotną grupą społeczną, spełniającą szereg istotnych funkcji, niezbędnych do zaspokojenia potrzeb jednostki.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest podstawowym i najbardziej optymalnym środowiskiem rozwoju dziecka. Rodzice powinni stworzyć możliwie najlepsze warunki do realizowania zadań opiekuńczo- wychowawczych wobec swoich dzieci. Rodzina konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania gwarantuje swoim członkom, przede wszystkim dzieciom źródło poczucia własnej wartości, zapewnienie bezpieczeństwa oraz zaspokojenie chociażby podstawowych potrzeb życiowych. Rodzina jako jednostka społeczna jest wartością samą w sobie. Najbardziej pożądaną sytuacją z perspektywy polityki społecznej byłoby zlikwidowanie lub zminimalizowanie dysfunkcji pojawiających się w polskich rodzinach. Realna sytuacja nie jest jednak zadowalająca, gdyż w naszym kraju bardzo wiele rodzin boryka się z problemami. Przyczynami problemów są często niskie dochody rodzin, długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, uzależnienia, przemoc, bezradność życiowa. Ofiarami tego zjawiska są niestety dzieci. W tej sytuacji działania z zakresu polityki państwa, instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych muszą być ukierunkowane na pomoc rodzinie.

Problemy występujące w rodzinie są zazwyczaj złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Rodzina przeżywająca trudności wymaga zewnętrznego wsparcia, nie tylko dla dobra dzieci, ale również jej dorosłych członków. Możliwość przywrócenia prawidłowych funkcji rodziny jest priorytetem w każdej dziedzinie działań służb społecznych, jednocześnie najlepszym rozwiązaniem dla samej rodziny oraz całej społeczności lokalnej. Dopiero brak odpowiednich rozwiązań zmusza do podjęcia radykalnych decyzji, dotyczących ustanowienia pieczy zastępczej, która jest traktowana jako ostateczność we wszystkich oferowanych formach pomocy.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

Podstawą prawną Gminnego Programu Wspierania i Pomocy Rodzinie jest art.176 pkt 1 Ustawy

z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2013 r. poz. 135 z późniejszymi zmianami), w którym wskazano, że do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Ponadto istotne jest odniesienie do konstytucyjnej zasady, iż każde dziecko pozbawione opieki ma prawo do opieki ze strony władz publicznych, a rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej zwłaszcza wielodzietne i niepełne, również mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych (Konstytucja RP art.71,72 ust. 2).

W Gminnym Programie Wspierania Rodziny zawarte są cele i działania spójne z zapisami następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(Dz. U. Z 2013 roku poz. 135 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
(tekst jednolity z 2015 roku poz.163 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(Dz. U. Z 2005 roku Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(Dz. U. Z 2012 roku poz. 1356 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii
(Dz.U. z 2012 roku poz. 124 z późn. zm.)

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Według danych zgromadzonych przez jednostki administracyjne Urzędu Miejskiego w Blachowni wynika, że w 2015 roku Gminę Blachownia zamieszkiwało 12 914 mieszkańców, w tym 2079 dzieci, co stanowi 16% ogółu mieszkańców. Ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blachowni skorzystało blisko 800 osób z 346 środowisk, co stanowi 6,2% ogółu mieszkańców. Ze świadczeń rodzinnych skorzystało ok. 1000 rodzin, natomiast z funduszu alimentacyjnego ok. 150 rodzin. Dodatek mieszkaniowy otrzymało 343 wnioskodawców.

W 2015 roku pieczę zastępczą objętych było 26 dzieci, z czego sześcioro w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W trakcie roku sześcioro dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, natomiast siedmioro dzieci opuściło rodziny zastępcze.

Dzieci z terenu Miasta i Gminy Blachownia przebywające w pieczy zastępczej w 2015 roku

Forma pieczy zastępczej	Instytucjonalna piecza zastępcza	Rodziny zastępcze	Ogółem
Dzieci objęte pieczą zastępczą	6	20	26
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	1	5	6
Dzieci opuszczające system pieczy zastępczej	2	5	7

Źródło: Dane PCPR Częstochowa.

Do najczęstszych problemów występujących w rodzinach dysfunkcyjnych w naszej gminie zaliczamy ubóstwo (72% klientów pomocy społecznej), bezrobocie (62% klientów pomocy), następnym problemem są długotrwałe choroby (41% klientów pomocy), niepełnosprawność (36%). Kolejna pod względem wielkości grupa klientów to osoby bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (17%), tyle samo jest osób bezradnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z pomocy Ośrodka korzystają również osoby z problemem uzależnień, przemocy, mające trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, bezdomne.

Problemy klientów pomocy społecznej w gminie Blachownia w 2015 roku.

Problem społeczny	Liczba środowisk	% klientów ogółem
Ubóstwo	251	72%
Bezrobocie	214	62%
Długotrwała choroba	141	41%
Niepełnosprawność	124	36%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	58	17%
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	58	17%
Uzależnienia (Alkoholizm, narkomania)	22	6%
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	2%
Przemoc	5	1%
Zdarzenia losowe	2	<1%

Źródło: Dane MOPS Blachownia

Wszystkie wyszczególnione problemy społeczne mają znaczący wpływ na jakość życia

i funkcjonowanie rodzin, w związku z tym służby społeczne są zobowiązane do podjęcia wszystkich możliwych działań, mających na celu pomoc w rozwiązaniu sytuacji trudnych, zminimalizowanie negatywnych skutków występujących problemów oraz podjęcie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych wystąpieniem dysfunkcji. Priorytetem powyższych działań jest dobro dzieci, uzyskane poprzez stworzenie im sprzyjających warunków do prawidłowego rozwoju i wychowania.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Blachownia, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin narażonych na wystąpienie problemów, rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej oraz tych, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

V. CELE PROGRAMU.

Cel główny:

Wspieranie rodzin w przywracaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia rodzinom wykazującym dysfunkcje społeczne.
2. Wdrożenie działań profilaktycznych, zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach narażonych na wystąpienie problemu.
3. Promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich oraz wzmocnienie roli rodziny.
4. Umożliwienie powrotu dzieci objętych pieczą zastępczą pod opiekę biologicznych rodziców.

VI. DZIAŁANIA.

1. Zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia rodzinom wykazującym dysfunkcje społeczne.			
1.1	Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blachowni z placówkami oświatowymi, placówkami służby zdrowia w celu monitorowania sytuacji dzieci z rodzin zmagających się z	• MOPS • Placówki służby zdrowia • Szkoły, Przedszkola	• Ilość przeprowadzonych konsultacji. • Ilość wspólnie przeprowadzonych interwencji.

	problemami społecznymi.		
1.2	Współpraca instytucji społecznych w celu eliminowania zjawisk przemocy oraz uzależnień.	• MOPS • Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Ilość skierowań wpływających do GKRPA. • Ilość rozpoczętych procedur Niebieskich Kart.
1.3	Praca socjalna z rodzinami, w których wystąpiły problemy.	• MOPS	• Ilość i rodzaj oferowanej pomocy.
1.4	Objęcie asystenturą rodzin, które zmagają się z problemami zagrażającymi funkcjonowaniu rodziny.	• MOPS	• Ilość rodzin objętych asystenturą.
1.5	Oferowanie rodzinom pomocy w postaci dożywiania w szkołach, Programu FEAD oraz z zasobów rzeczowych Punktu Pomocy Doraźnej (odzież, meble, sprzęty agd, itp.)	• MOPS	• Ilość osób objętych Programem Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania. • Ilość osób zakwalifikowanym do Programu FEAD. • Ilość wydanych rzeczy z Punktu Pomocy Doraźnej.
1.6	Umożliwianie korzystania z poradnictwa specjalistycznego. Spotkania z psychologiem, prawnikiem, pedagogami.	• Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin • Urząd Miejski • Szkoły • Gminny Klub Środowiskowy	• Ilość udzielonych porad.
1.7	Organizowanie różnego typu zajęć, warsztatów, grup wsparcia dla rodzin w Gminnym Klubie Środowiskowym „Fabryka Umiejętności”.	• MOPS • Gminny Klub Środowiskowy	• Oferta zajęć, dokumentacja GKŚ.
1.8	Realizacja projektów ukierunkowanych na aktywizowanie, integrowanie lokalnej społeczności w celu rozwiązywania problemów społecznych (bezrobocie, ubóstwo, itp.)	• MOPS • PUP	• Ilość uczestników projektu.
2. Wdrożenie działań profilaktycznych, zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych			

w rodzinach narażonych na wystąpienie problemu.			
2.1	Organizowanie różnego typu regularnych spotkań, zajęć, warsztatów, grup wsparcia dla rodzin w Gminnym Klubie Środowiskowym „Fabryka Umiejętności”.	• MOPS • Gminny Klub Środowiskowy.	• Oferta zajęć, dokumentacja Gminnego Klubu Środowiskowego.
2.2	Realizacja projektów ukierunkowanych na aktywizowanie, integrowanie lokalnej społeczności w celu rozwiązywania problemów społecznych.	• MOPS • PUP	• Ilość uczestników projektu.
2.3	Umożliwianie korzystania z poradnictwa specjalistycznego. Spotkania z psychologiem, prawnikiem, pedagogami.	• Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin • Urząd Miejski • Szkoły • Gminny Klub Środowiskowy	• Ilość udzielonych porad.
2.4	Współpraca instytucji publicznych w celu monitorowania i diagnozowania zagrożeń.	• MOPS • Placówki służby zdrowia • Szkoły, Przedszkola • Policja • Parafie	• Ilość przekazanych zgłoszeń. • Ilość wspólnych interwencji.
2.5	Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych na terenie Gminy.	• Organizacje pozarządowe • Szkoły, Przedszkola • Miejski Dom Kultury • OsiR • Biblioteka Miejska • Gminny Klub Środowiskowy	• Program wydarzeń. • Cele przedsięwzięć. • Tematyka realizowanych działań. • Ilość uczestniczących osób.

3. Promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, aktywizacja, integracja oraz wzmocnienie roli rodziny.			
3.1	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz rodziców.	• Organizacje pozarządowe • Parafie • Miejski Dom Kultury • OsiR • Kluby Sportowe • Biblioteka Miejska • Gminny Klub Środowiskowy	• Program wydarzeń. • Cele przedsięwzięć. • Tematyka realizowanych działań. • Ilość uczestniczących osób.
3.2	Organizowanie imprez	• Organizacje	• Program wydarzeń.

	kulturalnych, sportowych na terenie Gminy.	pozarządowe • Szkoły, Przedszkola • Miejski Dom Kultury • OsiR • Biblioteka Miejska • Gminny Klub Środowiskowy	• Cele przedsięwzięć. • Tematyka realizowanych działań. • Ilość uczestniczących osób.
3.3	Promowanie oraz popularyzowanie różnych form aktywności społecznej.	• Urząd Miejski	• Artykuły na stronie internetowej UMiG oraz artykuły w lokalnej prasie.

4. Umożliwienie powrotu dzieci objętych pieczę zastępczej pod opiekę biologicznych rodziców.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji zadań
4.1	Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blachowni z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie w celu monitorowania sytuacji dzieci będących w pieczy zastępczej.	• MOPS • PCPR	• Ilość przeprowadzonych konsultacji.
4.2	Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blachowni z Kuratorami Sądowymi w celu monitorowania sytuacji rodziców, których pozbawiono lub ograniczono władzę rodzicielską.	• MOPS • Kuratorzy Sądowi	• Ilość przeprowadzonych konsultacji.
4.3	Objęcie asystenturą rodzin, których dzieci pozostają w pieczy zastępczej, w celu stworzenia warunków do powrotu dzieci do rodzin biologicznych.	• MOPS	• Ilość rodzin, których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej objętych asystenturą rodziny. • Ilość postanowień Sądu o przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny.
4.4	Organizowanie zajęć, warsztatów, grup wsparcia dla rodzin w Gminnym Klubie Środowiskowym „Fabryka Umiejętności”.	• MOPS • Gminny Klub Środowiskowy	• Oferta zajęć, dokumentacja GKS.
4.5	Umożliwianie korzystania z poradnictwa specjalistycznego.	• Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin	• Ilość osób korzystających z poradnictwa.

Spotkania z psychologiem, prawnikiem, pedagogami.	• Urząd Miejski • Szkoły • Gminny Klub Środowiskowy	
---	---	--

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni, przy współpracy instytucji i organizacji, realizujących zadania mieszczące się w zakresie pomocy i wspierania rodziny, takie jak:

- Urząd Miejski w Blachownia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie
- Placówki Oświatowe z terenu gminy Blachownia (Szkoła Podstawowa nr 1 w Blachowni, Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3 w Blachowni, Zespół Szkolno- Przedszkolny w Łojkach, Szkoła Podstawowa w Cisiu, Gimnazjum w Blachowni, Przedszkole nr 2 w Blachowni)
- Komisariat Policji w Blachowni
- Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
- Kuratorzy i Sądy
- Gminny Klub Środowiskowy
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Placówki służby zdrowia (przychodnie, szpitale)
- Parafie z terenu gminy Blachownia
- Miejski Dom Kultury w Blachowni
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Blachowni
- Biblioteka Miejska
- Organizacje pozarządowe
- Społeczność lokalna

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 odbywać się będzie w ramach środków budżetu gminy Blachownia, środków ujętych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blachowni oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest Miejski Ośrodek

Pomocy Społecznej w Blachowni. Monitoring będzie polegał na zbieraniu, przetwarzaniu i analizowaniu danych, dotyczących realizowanych zadań od podmiotów wypracowujących cele oraz założenia w/w programu. Ocenie i ewaluacji poddana będzie efektywność i skuteczność realizowanych działań, na podstawie założonych wskaźników. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane Radzie Miejskiej do 31 marca każdego roku. Ponadto przedstawione zostaną bieżące potrzeby, związane z realizacją zadań.

Opracowanie:

Agnieszka Frania